

Zhrnutie HBSC

Zhrnutie hlavných zistení z HSBC Írsko 2010 je uvedené nižšie:

Všeobecné zdravie

Celkovo sa podiel detí, ktoré uvádzajú vynikajúce zdravie (33%), cítia sa veľmi šťastne (50%) a majú vysokú spokojnosť so životom (76%) nezmenil od roku 2006. Všeobecne, mladšie deti a chlapci uvádzajú „pozitívne zdravie“ („positive health“ neviem čo to presne je ale ak nejaký koncept, tak možno uviesť do zátvorky toto anglické pomenovanie a jeho definíciu a pak používať už len „pozitívne zdravie“) s väčšou pravdepodobnosťou. U detí z nižších socioekonomických skupín je nižšia pravdepodobnosť /Deti z nižších socioekonomických skupín majú nižšiu pravdepodobnosť/ že uvedú vynikajúci zdravotný stav a vysokú spokojnosť so životom.

Podiel detí navštevujúcich 3. a 4. ročník, ktoré hlásia vynikajúce zdravie (39%) a vysokú spokojnosť so životom (70%), sa v porovnaní s rokom 2006 nezmenil. V tejto skupine neboli zistené signifikantné rozdiely medzi pohlaviami ani socioekonomickými skupinami.

Užívanie návykových látok

Celkovo bol oproti roku 2006 zaznamenaný pokles v užívaní tabaku, alkoholu a kanabisu medzi školopovinnými deťmi v Írsku.

Fajcenie

Zaznamenané množstvo pravidelných fajčiarov (12%) a tých, ktorí niekedy skúšali fajčiť (27%) pokleslo oproti roku 2006 (15% a 36% v danom poradí). Rozdiely na základe veku a socioeconomickej skupiny sú pozorovateľné u oboch meraných ukazovateľov fajčenia, staršie deti a deti z nižších socioekonomických skupín uvádzali oba spôsoby správania s väčšou pravdepodobnosťou. Chlapci uvádzali častejšie ako dievčatá, že niekedy fajčili, v tejto oblasti sme u starších dievčat pozorovali nápadný pokles (47% v 2010 vs. 57% v 2006)

Podiel detí navštevujúcich tretí a štvrtý ročník, ktoré uvádzali, že niekedy fajčili (3%) sa od r. 2006 znížil a množstvo detí, ktoré uviedli že fajčia pravidelne zostal rovnaký (1%) ako v r. 2006. Chlapci uvádzali takéto konanie častejšie ako dievčatá. Nezistili sme žiadne signifikantné rozdiely na základe príslušnosti k určitej socioeconomickej skupine.

Alkohol

Zaznamenaná konzumácia alkoholu poklesla medzi školopovinnými deťmi v Írsku od roku 2006. 46% detí uviedlo, že niekedy skúšali alkohol (53% v roku 2006) a 21% uviedlo, že požívajú alkohol v súčasnosti (26% v roku 2006). Hlásenia opitosti (28% v roku 2010 a 32% v roku 2006) a hlásenia požívania alkoholu za posledných 30 dní (18% v roku 2010 a 20% v roku 2006) taktiež poklesli. Rozdiely podľa veku a pohlavia boli pozorované na všetkých štyroch meraných ukazovateľoch konzumácie alkoholu. Staršie deti a chlapci uvádzajú konzumáciu alkoholu s väčšou pravdepodobnosťou. Deti z nižších socioekonomických skupín uviedli, že boli 'veľmi opité' s väčšou pravdepodobnosťou.

Užívanie drog

Užívanie kanabisu v oboch prípadoch, za posledných 12 mesiacov (8% v roku 2010 a 16% v roku 2006) a za posledných 30 dní (5% v roku 2010 a 7% v roku 2006) pokleslo. Chlapci a staršie deti uvádzajú užívanie kanabisu s väčšou pravdepodobnosťou/častejši. Neboli zistené rozdiely medzi socioekonomickými skupinami.

Jedlo a Stravovacie návyky

Jedlo (napr. zelenina) a správanie spojené s diétami (napr. diéty na chudnutie) medzi školopovinnými deťmi v Írsku sa zlepšilo alebo zostalo stabilné oproti HBSC 2006.

Spotreba potravín

Celkovo 20 % detí uvádzalo, že konzumujú ovocie častejšia ako raz za deň (19% v 2006) a 20% uvádzalo, že konzumuje zeleninu viac ako raz za deň (18% v 2006).

Dievčatá, mladšie deti a deti z vyšších socioekonomických skupín častejšie uvádzali pravidelnú konzumáciu ovocia a zeleniny

Celkovo podiel detí, ktoré uvádzali že jedia sladkosti denne alebo častejšie/ viac ako raz denne (37% v 2010 vs. 39% v 2006), a ktoré uvádzali, že pijú nealkoholické (neviem či sa nemyslí sladené) nápoje denne alebo častejšie/viac ako raz denne (21% v 2010 vs. 26% v 2006) klesol od roku 2006. Staršie deti a deti z nižších socioekonomických skupín častejšie uvádzali pravidelnú konzumáciu sladkostí a nealkoholických/ sladených nápojov. Pozorovali sme aj rozdiely medzi pohlaviami, kde dievčatá častejšie uvádzali častú konzumáciu sladkostí (39% dievčat vs. 34% chlapcov) a chlapci častejšie uvádzali časté pitie nealkoholických/ sladených nápojov (23% chlapcov vs. 19% dievčat).

Podobné vzorce sú zjavné aj medzi deťmi navštevujúcimi 3. a 4. triedu, s nárastom v konzumácii zeleniny (26% v 2010 vs. 21% v 2006), žiadnou zmenou v konzumácii ovocia (30%) alebo sladkostí (28%) a poklesom v pití nealkoholických/ sladených nápojov (15% v 2010 vs. 18% v 2006)

Stravovacie návyky

Zaznamenané množstvo detí, ktoré nikdy nemajú raňajky vo všedné dni sa nezmenil od roku 2006 (13% v 2010 vs. 14% v 2006). Dievčatá, staršie deti a deti z nižších socioekonomických skupín častejšie uvádzajú, že nemávajú raňajky počas pracovných dní. Podiel detí navštevujúcich 3. a 4. triedu, ktoré uvádzali, že počas pracovných dní neraňajkujú zostal taktiež stabilný od r. 2006 (2%).

Deti boli žiadané, aby uviedli ako často chodia do školy alebo posteľe hladné, pretože doma nebolo dostatok jedla. Celkovo 21% uviedlo, že niekedy chodia do školy alebo posteľe hladné, čo je väčšie množstvo ako v r. 2006 (17%). Chlapci, mladšie deti a deti z nižších socioekonomických skupín častejšie uvádzali, že chodia do školy alebo posteľe/ spať hladný.

Zaznamenané diéty (alebo vykonávanie iných aktivít) zameraných na redukciu váhy v r. 2010 (13%) zostáva rovnaké ako v r. 2006 (12%). Dievčatá a staršie deti častejšie uvádzali, že držia diéty (alebo sa pokúšajú) alebo sa inak pokúšajú schudnúť.

Cvičenie a fyzická aktivita

Zaznamenali sme malé zmeny v uvádzanej frekvencii cvičenia, fyzickej aktivity a neaktivita/pasivity v HBSC 2010. Celkovo 51% uvádzalo, že cvičia 4 a viackrát do týždňa (53% v 2006), 9% detí uvádzalo účasť na intenzívnom? Cvičení menej ako raz za týždeň ? (10% v 2006) a 25% uviedlo, že boli fyzicky aktívny každý deň v poslednom týždni (27% v 2006). V každom zo zisťovaných ukazovateľov sú zjavné rozdiely medzi pohlaviami a vekovými skupinami. Vo všeobecnosti chlapci a mladšie deti sú aktívne častejšie. Deti z nižších socioekonomických skupín častejšie uvádzali neaktivitu/pasivitu a tie zo strednej sociálnej vrstvy uvádzali, že boli fyzicky aktívne počas každého dňa v poslednom týždni.

Medzi žiakmi 3. a 4. triedy 70% detí uvádzalo, že cvičia 4 a viackrát do týždňa (72% v 2006) a 7% uvádzalo, že sa zúčastňujú na intenzívnom cvičení menej ako raz za týždeň (8% v 2006)

Starostlivosť o seba

Množstvo detí, ktoré uvádzali, že si čistia zuby viac ako raz za deň (67%) zostáva rovnaké ako v r. 2006 (63%), rovnaký vzorec pozorujeme aj u detí navštevujúcich 3. a 4. Ročník (66% v 2010 vs 64% v 2006). Dievčatá a chlapci z vyššej socioeconomickej vrstvy častejšie uvádzali, že si čistia zuby viac ako raz za deň. Medzi vekovými skupinami neboli zistené žiadne rozdiely.

Deti sme sa pýtali ako často používajú bezpečnostné pásy v aute. Celkovo 81% detí uviedlo, že používa bezpečnostné pásy vždy, čo zostáva rovnaké ako v roku 2006 (79%). Dievčatá a mladšie deti uvádzali častejši, že vždy používajú bezpečnostné pásy.

Zranenia

Celkovo počet detí, ktoré utrpeli zranenia, vyžadujúce si lekársku starostlivosť za posledných 12 mesiacov poklesol (37% v roku 2010 a 43% v roku 2006). U chlapcov a starších detí bola zaznamenaná vyššia pravdepodobnosť utrpenia úrazu.

Z tých, čo utrpeli zranenia, 57% vynechali 3 a viac dní zvyčajnej aktivity v dôsledku úrazu (56% v roku 2006). Rodové a vekové rozdiely sú podobné ako tie uvádzané pri prevalencii zranení, s tým, že sme nepozorovali žiadny vplyv socioekonomickej skupiny?.

Šikanovanie

Množstvo detí, ktoré hlásili že boli niekedy šikanované sa od roku 2006 nezmenilo (24%). Avšak, podiel detí, ktoré pripustili, že šikanovali ostatných, v posledných mesiacoch klesol (17% v roku 2010 a 22% v roku 2006). U chlapcov bola pozorovaná vyššia pravdepodobnosť, že boli v minulosti šikanovaní, ako aj že šikanujú ostatných. U mladších detí bola pozorovaná vyššia pravdepodobnosť že boli šikanované, kým u starších, že šikanovali ostatných. Neboli zistené významné rozdiely medzi socioekonomickými skupinami.

Podiel žiakov 3. a 4. ročníka ktorí hlásili že boli šikanované (37%) sa nezmenil od roku 2006. Neboli zistené významné rozdiely medzi pohlaviami ani socioekonomickými skupinami.

Sexuálne Správanie

Celkovo, 27% z kategórie 15-17 ročných priznalo že mali sex. U chlapcov a detí z nižších socioekonomických skupín bola zaznamenaná vyššia pravdepodobnosť že uvedú, že už mali pohlavný styk.

Z tých, čo priznali pohlavný styk, 93% uviedlo, že pri poslednom pohlavnom styku použili kondóm a 59% hlásilo že použili antikoncepčné tabletky. Dievčatá častejšie uvádzajú užívanie antikoncepčných tabliet ako formu ochrany. Medzi pohlaviami neboli zistené žiadne rozdiely v uvádzaní kondómu ako antikoncepčného prostriedku. Medzi rôznymi socioekonomickými skupinami neboli zistené štatistické rozdiely.